

KVINDEN OG SAMFUNDET

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund

Nr. 16.

Kontor: Nørregade 33, St.

9. August 1902.

Udgaar hveranden Lørdag.

18. Aarg.

MARY STEEN,

kongelig Hoffotograf,

Amagertorv 4, 3.

Den Suhrske Husmoderskole.

Telefon 8053. Skindergade 31, 2. Træffes 1—3.
Det nye Skoleaar begynder 1. September
med de sædvanlige Kursus. Tillige et billigt
Aftenkursus. Program tilsendes. Indmeldelser
modtages alle Hverdage indtil Kl. 3.

„Bog og Naal“,

nordisk Tidsskrift for kvindelig Opdrags-
gelse og Undervisning, er Organ for
Foreningen „Den danske Pigeskole“
samt for Foreningerne inden den norske
Pigeskole. „Bog og Naal“ udgaar en
Gang om Maanedens. Det koster 75 Øre
Kvartalet og kan bestilles paa ethvert
Postkontor i Danmark, Norge og Sve-
rige samt paa Bladets Ekspeditionskon-
tor i Silkeborg.

Fagskolen for Linnedsyning.

Nørregade 33, St.,

uddanner Elever i Linnedsyning til Er-
hverv. Tr. Kl. 10—3.

Dansk Kvindesamf. Fæstekontor, Nørregade 33, St.,

anviser Husbestyrerinder, Kokke, Stue- og
Barnepiger.

EMMY THULSTRUP.

Hjemmelavet Konfekt,

tilkendt eneste

Panoptikon V, 1ste Sal o. G.

Telefon 26543.

Marie Steffensens Skole

for Snitmønstertegning,

Tilskæring og Kjølesyning,

Zinngade 2, 2. Sal.

Sprogundervisning,

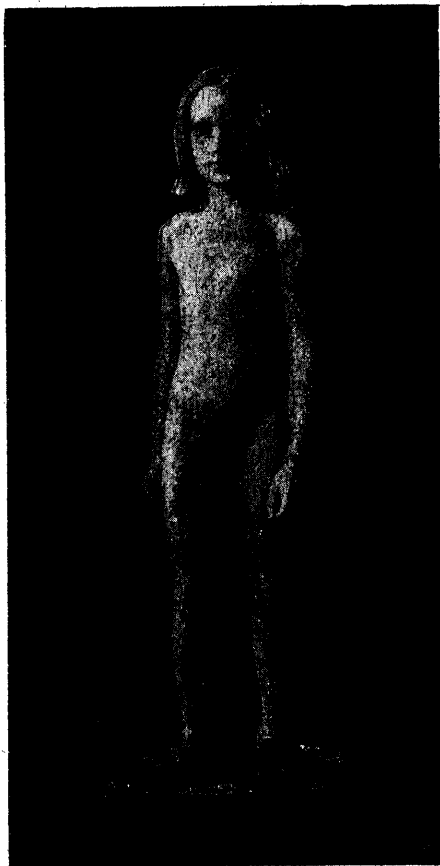
særlig Tysk og Dansk, gives af
Fru Anna Nording,

Nørregade 34, 3. Træffes 3—5.
(Anbefalet af Frk. Zahle.)

Klæger over Mangler ved Forsendel-
sen bedes skriftligt indsendt til S. Ras-
mussen, Ravnsborggade 19, 2. Sal.

Redaktøren træffes i sit Hjem,
Amalievej 9, sikkrest 5—7.

Bøger og Blade bedes sendte til samme
Adresse. Mundtlig Besked modtages
paa Dansk Kvindesamfunds Kontor,
aaabent 8—7, og hertil bedes man hen-
vende sig om alt Ekspeditionen ved-
rørende.

Augusta Finne Døvie.

Foraarsudstillingen 1901.

Hvis Mo'r forstod!

Hvis Mo'r, som dog en Mo'r vel skal,
mig bare ret forstod,
saa gjorde hun det ej saa svært
for En at være god.

Saa gerne jeg den hele Dag
gør, hvad hun siger, — alt!
men hun ser ej det rigtige,
men kun hvad der er galt.

Gør tyve Gange jeg en Ting,
men glemmer een Gang kun,
hun siger: se dog til og husk
fra Næse og til Mund.

Hun siger: gør nu det og det!
og jeg vil til at gaa,
men hun bl'r ved, som kunde jeg
slet ingen Ting forstaa!

Indtil jeg virkelig tilsidst
faar som en Skrue løs;
saa siger hun, der aldrig var
en saa uartig Tøs.

Med Sorg jeg gaar i Seng og ber
min Bøn og græder smaat:
i Morgen vil jeg være flink!
gid det var Morgen blot!

Om Morgnen gaar med ivrigt Sind
jeg til min Gærning, men
forinden Aften har jeg dog
af Moder faaet Skænd.

Tror hun da virkelig, et Barn
kan være god saa let
som voksne Folk, der altid gør,
hvad der er smukt og ret?

Hvis Mo'r som dog en Mo'r vel skal,
mig bare ret forstod,
saa gjorde hun det ej saa svært
for En at være god!

Carlotta Perkins (Stetson) Gilman.

Oversat af U. Birkedal.

Børnene.

Af

Pauline Aggersborg.

„Den materielle Kultur er i
stærk Udvikling. Vi underkender
ikke dens Betydning, men jo mere
den breder sig, desto kraftigere
maa det ideale i Livet hævedes.“
Højding,

Doktor Karoline Widerström (Stockholm):
Om Utstrækningen af Ämnet Hålsölära vid
våra Flickskolor.

Forfatterinden af det lille Skrift, den
baade i sit Hjem og hos os ansete
Læge glæder sig vel over, at Sund-
hedslæren nu er indført som særskilt
Fag i de svenske Pigeskoler. Men Et
savner hun dog — og herved kommer
hun ind paa Emnet for sine Udtalelser:
— Behandlingen af Kønforhold under
dette Fag.

For omtrent et Aarstid siden førtes
i „Kvinden og Samfundet“ en Forhand-
ling om dette Spørgsmaal. Der frem-
kom da ogsaa en Opfordring til at
bortkaste Storkehistorien og i Stedet
give en Forklaring, der baade var
sandfærdig og passende til at besvare
Børnenes Spørgsmaal: hvorfra kommer
Smaa børn? Denne Opfordring blev
besvaret ved et Par Forsøg, om hvis
praktiske Anvendelse man senere intet
hørte. Imidlertid føjede Frk. Kirstine
Frederiksen i en senere Artikel nogle
Bemærkninger til de foregaaende, hvori
først Planternes og dernæst Dyrenes
forskellige Maade at forplante sig paa
omtalt, hvilket hun mente skulde
danne Indledningen til Børnenes Viden
i denne Retning.

Som den, der har Erfaring og ved,
hvor usikker en Moder kan være over-
for saadanne Spørgsmaal, og hvor ofte
hun senere i en mere udviklet Alder
kan angre, at hun ikke har gjort Fyl-
dest under sine Børns Opvækst, hvilket
ville være sket, dersom hun havde
været klar over, hvorledes hun burde
forholde sig, følte man allerede den
Gang Forpligtelse og Trang til at ud-
tale sig mere udtømmende om Børnenes
Viden og deres Kønforhold. Men
der kom Forhindring. Tiden blev op-
tagen paa anden Maade, og det blev
foreløbig opgivet at behandle Spørgs-
maalet videre. Nu har den lille svenske
Bog atter vakt Tankerne fra i Fjor.
De kreser paany og vil frem i Dagslyset.
Muligvis kan de bidrage en Smule til
at kaste Lys over den Slags vanskelige
Spørgsmaal.

Dr. Karoline Widerström beklager i
dette Skrift, at i Sundhedslæren, hvori
der undervises i Skolerne, er Kapitlet
om Forplantningsorganerne mærkværdig
nok udeladt. Med sit smukke, alvorlige
Syn paa Forholdet mellem Mand og
Kvinde beklager hun, at vi med Hensyn
til denne betydningsfulde Side af Livet
endnu staar paa middelalderlige For-
domme og tror, vi kan skjule alt for
de uskyldige Børn. Men Barnet faar
snart alt at vide af sine Kammerater
i Skolen, og den Sag bliver klar for
det, at Kønforholdet er en skammelig
Ting, og at Aarsagen, hvorfra For-
ældrene ikke vil tale derom, er, at de

skammer sig over det. Saa besudlet
er dette Omraade af det menneskelige
Liv blevet, siger hun — at vi blues
ved at blotte dets Tilværelse.

Det er alt kønt og vistnok rigtigt
set. Men jeg mener dog, at er vi
endnu saa langt borte fra den ideelle
og sande Opfattelse af Kønforholdet,
som det synes, saa maa det ogsaa
være for tidligt at optage det nævnte
Kapitel til Undervisning i, Skolerne.
Dr. K. Widerström siger, at Hjemmet
og Skolen her maa være i Overens-
stemmelse. I Almindelighed vil dette
foreløbig være en Umulighed. Men-
neskenaturens umiddelbare Sky har
da ogsaa sin Berettigelse og maa ikke
forsvinde. Det er Forstaaelsen af denne
Følelses Utilstrækkelighed, der giver
Mod til at tage Sagen op, fordi det
er nødvendigt, om vi skal naa frem
til mere sædelige Tilstande. For nogle
og tyve Aar siden stod vi paa det
Standpunkt, at Kvinderne for at være
kvindelige maatte give sig Skin af, at
de ikke anede, at der gaves Usæde-
lighed.*) I det hele taget var Køn-
opfattelsen for nogle Aartier siden saa
gennemtrængt af Usandhed, at det var
en Lidelse at være Kvinde med Syn og
Sans for, hvad det burde være. I de
sidste 20 Aar er vi kommen et stort
Skridt frem. Udviklingen gaar hur-
tigere. . . Sikkert findes der allerede nu
mange, som vil indrømme, at det for
vor fornuftige Tænkning er menings-
løst, at en videnskabelig Undersøgelse
af Midlerne for den guddommelige
Skaberkraft, som er indlagt i hele Na-
turen, og som naar sit højeste, mest
fuldkomne Udtryk i Menneskets Selv-
forplantning, kan — ved at komme
til almindelig Viden — vække For-
argelse og støde Anstandsfølelsen.

Grunden dertil maa søges dels i det
lave Syn, som megen Overtrædelse,
Misbrug og Raahed aflagrer i Sam-
fundet, dels i en overfladisk Opfattelse
selv i bedre Kredse. Tidens Materia-
lisme har paa dette Punkt gjort be-
tydelig Skade, idet man i Literaturen
udelukkende har skildret flygtige Elskovs-
forbindelser og utro Ægteskaber. Skal
vi naa frem til en sandere og dybere
Kønforholdets Omraade. Da maa vi
løfte Idealet op til Beskuelse og Efter-
ligning og til Bestyrkelse af Vilje og
Pligtfølelse. Fra de bedste Kredse i
Samfundet og fra Literaturen vil det
da efterhaanden sive ned til Bunden.
Idealet er ikke noget Drømmebillede.
Der findes ikke sjælden ideelle Forhold
mellem Mand og Kvinde i det virkelige
Liv, Forhold, hvori Hjertets Hengiven-
hed helliger Elskovsdriften og over-
vinder Blufærdigheden, og hvis Klarhed
ikke skygges af Brud paa Tro og
Love.

En sand og naturlig Kønforhold
er et af Midlerne til at berede Vejen
for det videnskabelige Kapitel i Sund-
hedslæren, hvorom Dr. K. W. skriver:
„Naar Skolen tager denne Gerning op,
da har den gjort et betydningsfuldt og
nødvendigt Indlæg, ikke blot i Slægtens
fysiske Vel, men ogsaa i de kommende
Generationers etiske Fuldkommenhed“.

Forf. har vistnok Ret; den videnska-
belige Oplysning vil styrke de unges
Vilje til Modstand og Selvovervindelse

*) Det officielle Brud paa denne Kvindeligheds skete her til Lands i Efteraaret 1878, da 6 Mænd og 6 Kvinder i Forening nedlagde Protest mod den lovordnede Prostitution.